

Nätvåld mot kvinnor och flickor

INNEHÅLL

Inledning

1

Nätvåld som en form av könsrelaterat våld

1

Vad innebär nätvåld mot kvinnor och flickor?

1

Definition av former av nätvåld mot kvinnor och flickor

2

Tillgång till uppgifter och forskning

3

Lösningar för brottsbekämpning

4

Slutsatser och rekommendationer

5

Noter

6

Inledning

Internets ökade räckvidd, den snabba spridningen av mobil information och den omfattande användningen av sociala medier har, tillsammans med den epidemiska spridningen av våld mot kvinnor och flickor ⁽¹⁾, lett till att nätvåldet mot kvinnor och flickor har blivit ett växande globalt problem som kan få betydande ekonomiska och samhällsliga konsekvenser ⁽²⁾.

Forskning har visat ⁽³⁾ att var tredje kvinna någon gång under sin livstid kommer att ha upplevt någon form av våld, och trots att internetuppkoppling är en relativt ny företeelse uppskattas att var tionde kvinna redan har upplevt någon form av våld på internet sedan 15 års ålder ⁽⁴⁾. Tillgång till internet har snabbt blivit nödvändigt för ekonomiskt välbefinnande ⁽⁵⁾ och ses i allt större utsträckning som en grundläggande mänsklig rättighet ⁽⁶⁾. Det är därför mycket viktigt att se till att detta digitala offentliga utrymme är en säker plats för egenmakt för alla, inklusive kvinnor och flickor.

För att bättre förstå typen och förekomsten av nätvåld mot kvinnor och flickor har Europeiska jämställdhetsinstitutet (EIGE) nyligen genomfört en skrivbordsundersökning för att identifiera och analysera befintlig forskning om olika former av nätvåld mot kvinnor och flickor och bedöma tillgång till undersökningar och administrativa uppgifter om företeelsen. Resultaten från undersökningen och dess rekommendationer ligger till grund för den här rapporten.

Nätvåld som en form av könsrelaterat våld

Vad innebär nätvåld mot kvinnor och flickor?

På EU-nivå har man hittills inte fastställt några begrepp eller lagstiftat mot nätvåld mot kvinnor och flickor. Det har heller inte förekommit någon könsuppdelad EU-omfattande undersökning om förekomsten och skadorna av nätvåld mot kvinnor och flickor, och forskningen på nationell nivå i EU:s medlemsstater är begränsad. Tillgänglig forskning visar emellertid att kvinnor oproportionerligt ofta är målet för vissa former av nätvåld jämfört med män. I en undersökning bland över 9 000 tyska internetanvändare mellan 10 och 50 år var det betydligt vanligare bland kvinnor än män att ha utsatts för sexuella trakasserier och stalkning på nätet, och konsekvenserna av dessa former av våld var mer traumatiska för offren ⁽⁷⁾.

Resultaten bekräftades av en undersökning från 2014 utförd av Pew Research Center i USA ⁽⁸⁾. Där fann man att även om män sannolikt löper en något större risk än kvinnor att drabbas av relativt "milda" former av trakasserier på nätet (som utskällningar eller generande kommentarer) har kvinnor (särskilt unga kvinnor mellan 18 och 24 år) oproportionerligt stor erfarenhet av allvarliga typer av trakasserier på nätet, i form av stalkning och sexuella trakasserier.

Resultaten av dessa undersökningar återkommer i ytterligare forskning, som visar på begränsningarna med en könsblind uppfattning om nätvåld. Det finns aktuella bevis för att formerna av våld och den skada det leder till upplevs olika av kvinnor och män ⁽⁹⁾.

Experter har dessutom varnat för att göra nätvåld mot kvinnor och flickor till ett begrepp helt skilt från våld "i verkligheten", när det snarare bör ses som att det hänger samman med våld som utövas offline. Nätstalkning som utförs av en partner eller tidigare partner följer exempelvis samma mönster som stalkning i verkligheten och ska därför betraktas som våld i nära relationer ⁽¹⁰⁾, där tekniken endast underlättar för förövaren ⁽¹¹⁾. Det finns bevis som bekräftar den här kopplingen: en brittisk undersökning om nätstalkning visade att i över hälften (54 procent) av fallen hade parterna först träffats i verkligheten ⁽¹²⁾.

Uppgifter från 2014 års FRA-undersökning visar dessutom att 77 procent av de kvinnor som upplevt nättrakasserier också ⁽¹³⁾ har utsatts för minst en form av sexuellt och/eller fysiskt våld i en nära relation. Sju av tio kvinnor (70 procent) som har erfarenhet av nätstalkning ⁽¹⁴⁾ har också upplevt minst en form av fysiskt och/eller sexuellt våld i en nära relation ⁽¹⁵⁾.

Definition av former av nätvåld mot kvinnor och flickor

Det finns olika former av nätvåld mot kvinnor och flickor, bland annat, men inte begränsat till, nätstalkning, porr utan samtycke (eller "hämnpporr"), könsrelaterade bagatelliseringar och trakasserier, så kallad slut-shaming (att skambelägga någon), oönskad pornografi, "sextortion", våldtäkts- och dödshot, "doxing" (insamling och publicering av privat information) och människohandel som möjliggörs med hjälp av elektroniken ⁽¹⁶⁾.

EIGE inriktar sig i den här rapporten på de former av nätvåld mot kvinnor och flickor som har störst koppling till våld i nära relationer, eftersom vi vet hur stora konsekvenser det får för offren. Det innefattar nätstalkning, trakasserier på nätet och pornografi utan samtycke.

I likhet med våld i nära relationer som utövas i verkligheten kan nätvåld mot kvinnor och flickor uppträda som olika former av våld, bland annat sexuella, psykologiska och, vilket en växande trend visar, ekonomiska, som innebär att offrets aktuella eller framtida anställningsstatus äventyras av information som läggs ut på nätet. Vi får heller inte bortse från risken för att nätvåld också tar sig psykiska uttryck. Det krävs ytterligare forskning om offrens erfarenheter för att bättre förstå konsekvenserna av nätvåldet.

Det finns ingen fastställd definition av dessa former av nätvåld mot kvinnor och flickor på EU-nivå. Följande förklaringar bygger därför på en genomgång av litteraturen.

Nätstalkning

Nätstalkning är stalkning som sker via e-post, sms-meddelanden eller meddelanden på nätet. Det innefattar upprepade händelser, som eventuellt var för sig kan vara oskadliga handlingar, men som tillsammans underminerar offrets känsla av trygghet och orsakar lidande, rädsla eller ångslan.

Det kan röra sig om

- e-postmeddelanden, sms-meddelanden eller snabbmeddelanden som är kränkande eller hotande,

- kränkande kommentarer om offret som läggs ut på nätet,
- spridning av privata foton eller videor av offret, på nätet eller via mobiltelefon.

För att handlingarna ska betraktas som nätstalkning måste de ske upprepade gånger och utföras av samma person.

Nättrakasserier

Nättrakasserier kan ta sig många uttryck, men i den här rapporten innefattar det följande:

- Önskad sexuellt explicita e-postmeddelanden, sms eller meddelanden på internet.
- Olämpliga eller kränkande kontakter på webbplatser för sociala nätverk eller chattfunktioner på internet.
- Hot om fysiskt och/eller sexuellt våld per e-post, sms eller meddelanden på nätet.
- Hatiska uttalanden, vilket innefattar språk som svärta ned, förolämpar, hotar eller riktar sig till en person baserat på hans eller hennes identitet (kön) eller andra särdrag (exempelvis sexuell läggning eller funktionshinder).

Pornografi utan samtycke

Pornografi utan samtycke kallas även nätutnyttjande eller "hämnpporr" och innefattar spridning på nätet av foton eller videor med sexuellt innehåll utan samtycke från den person som förekommer på bilderna. Förövaren är ofta en tidigare partner som behållit bilder eller videor från relationen och som offentligt vill vanära och förnedra offret, som vedergällning för att relationen har avslutats. Emellertid är inte alla förövare partner eller tidigare partner och motivet är inte alltid hämnd. Bilderna kan också ha skaffats genom att offrets dator, konton på sociala medier eller telefon har hackats, och kan syfta till att orsaka allvarlig skada för offret i "den verkliga världen" (exempelvis uppsägning från jobbet).

De senaste åren har en rad fall med kvinnliga offer för pornografi utan samtycke offentliggjorts i EU:s medlemsstater och i USA. Flera av dessa ledde till att offren begick självmord ⁽¹⁷⁾. Forskning visar att upp till 90 procent av offren för hämnpporr är kvinnor ⁽¹⁸⁾ och att antalet fall ökar ⁽¹⁹⁾. Det finns också allt fler webbplatser avsedda för att sprida hämnpporr, där användarna kan lägga upp hämnpporr tillsammans med personlig information som offrets adress, arbetsgivare och länkar till profiler på nätet ⁽²⁰⁾.

Ytterligare en liknande trend med lika förödande konsekvenser för offren är livesändning av sexuella överfall och våldtäkt via sociala medier. Under 2017 har redan två uppmärksammade fall ägt rum: ett i Sverige och det andra i USA, med offer vars våldtäkt streamades online med funktionen "Facebook live" (21).

Tillgång till uppgifter och forskning

Uppgifterna om nätvåld mot kvinnor och flickor i EU är få och därför vet man väldigt lite om hur många som faktiskt drabbas och vilka skadorna är. Den bästa tillgängliga informationen på EU-nivå kommer från Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter (FRA) och dess undersökning om våld mot kvinnor (VAW) (2014) som innehöll frågor om nätstalkning (22) och trakasserier på nätet (23). Eftersom den här undersökningen var den första som samlade in uppgifter om dessa former av nätvåld mot kvinnor och flickor i hela EU finns det inga möjligheter att spåra företeelsens utveckling eller trender i antalet offer över längre tid.

Bortsett från en undersökning (2008, dansk), var det inte möjligt att identifiera några nationellt representativa undersökningar på medlemsstatsnivå om förekomsten av nätvåld mot kvinnor och flickor (24).

Eftersom nätvåldet inte är kriminaliserat i de flesta medlemsstater har polisen och rättsväsendet få uppgifter om företeelsen. I medlemsstater där former av nätvåld mot kvinnor och flickor är brottsligt är de insamlade uppgifterna inte uppdelade per kön och personernas inbördes relation framgår inte, vilket begränsar nyttan av uppgifterna (25). Bristen på uppgifter gör att det inte är möjligt att genomföra en könsbaserad analys av nätvåldet eller någon jämförelse mellan nätvåld mot kvinnor och flickor och våld som utövas i verkligheten.

Utöver att hantera ovannämnda brister behövs mer forskning inom följande områden:

1. Användning av annonser eller meddelanden på nätet för att locka kvinnor till potentiellt skadliga situationer ("rekrytering").
2. Bedömning av graden av skada som offren upplever och hur det påverkar deras liv.
3. Goda tillämpningar inom polisens och rättsväsendets lösningar på nätvåld mot kvinnor och flickor, även ur offrets perspektiv.
4. Identifiering och analys av riskfaktorer och förfaranden för riskbedömning, för att förebygga skada och förhindra att offret drabbas igen.

Lösningar för brottsbekämpning

Flera medlemsstater har nyligen antagit lagstiftning mot olika former av nätvåld mot kvinnor och flickor, exempelvis har bestämmelser som kriminaliserar hämndporr antagits i Storbritannien, Frankrike, Tyskland och Malta, och policyer kommer att införas i Irland och Slovenien. Det är ett steg i rätt riktning, men undersökningar visar att nuvarande rättsliga synsätt och policyer i EU inte på ett tillfredsställande sätt fångar upp de sociala och psykologiska skador som orsakas av att sexuella bilder används för att trakassera, tvinga eller utpressa kvinnor ⁽²⁶⁾.

Forskning visar dessutom att de straffrättsliga myndigheternas bemötande av kvinnor som drabbats av nätvåld är olämpligt. Av de 1 160 fall av hämndporr som anmälts under de första sex månaderna efter att företeelsen kriminaliserades i Storbritannien ledde exempelvis 61 procent inte till någon ytterligare åtgärd mot den påstådda förövaren ⁽²⁷⁾.

År 2013 samlade End Violence against Women Coalition (EVAW) redogörelser vid ett rundabordsmöte om bekämpning av och åtal för "våld och trakasserier på nätet" och framhöll sin oro över att straffrättsliga myndigheter hade en annorlunda, och ineffektivare, syn på våld och trakasserier på nätet jämfört med i verkligheten. Flera av deltagarna hade själva upplevt "fullständigt otillräckliga reaktioner från polisen" när de anmält ett brott som begåtts på nätet ⁽²⁸⁾.

Oron upprepas i undersökningar och visar på kvinnors frustration över poliser som har en tendens att behandla alla enskilda kontakter på nätet som en nära relation, snarare än att ta hänsyn till den totala effekten av ofredandet ⁽²⁹⁾. Detta återspeglar en mer omfattande oro över det straffrättsliga systemets reaktion på nätvåld mot kvinnor och flickor i allmänhet (och våld i nära relationer i synnerhet). Attityden att skuldbelägga offret finns kvar, särskilt i fall med hämndporr, och visar på bristande förståelse och medvetenhet. Det hela förvärras av att (enligt en undersökning 2014 i USA) över hälften av offren för stalkning och nätstalkning inte kändes vid att deras upplevda erfarenhet var ett brott ⁽³⁰⁾.

Myndigheternas bristfälliga bemötande kan delvis bero på den falska uppdelningen mellan våld mot kvinnor och flickor på nätet och i verkligheten, vilket leder till att polisen reducerar och minimerar skadorna av nätvåld och betraktar offrens upplevelser som "incidenter" snarare än uppförandedemonster över en längre tid.

Dessa resultat visar på behovet av att utforma effektiva policyåtgärder på både EU- och medlemsstatsnivå, inbegripet, men inte begränsat till, personalutbildning inom polis och rättsväsendet om nätvåld mot kvinnor och flickor samt informationskampanjer.

Goda tillämpningar

Lagstiftning

I april 2015 blev det i Storbritannien ett brott som kan ge upp till två års fängelse att sprida sexuella foton eller videor utan personens samtycke och med avsikten att orsaka lidande för de inblandade ⁽³¹⁾. I september 2016 meddelades att över 200 personer hade åtalats sedan lagen trädde i kraft ⁽³²⁾.

Samtidigt antog Frankrike 2016 "lagen om en digital republik" som innebär strängare straff för den som befins skyldig till hämndporr. Enligt den nya lagstiftningen kan förövare dömas till två års fängelse eller 60 000 euro i böter ⁽³³⁾.

Liknande bestämmelser antogs av en tysk domstol som 2014 gjorde det olagligt att lagra privata foton av en tidigare partner efter det att denna krävt att de ska raderas ⁽³⁴⁾.

Forskning och åtgärder

Storbritannien bildade 2009 National Centre for Cyber-stalking Research (NCCR) ⁽³⁵⁾, som ska tillhandahålla forskning och analys av förekomst, motiv, påverkan och riskbedömning av nätvåld mot kvinnor och flickor. Centret publicerade 2011 resultaten av en undersökning om förekomst, typ och påverkan av nätstalkning ⁽³⁶⁾ och genomför för närvarande en undersökning om konsekvenserna och förekomsten av hämndporr. 2015 inrättades sedan en hjälplinje för offren för hämndporr som tog emot närmare 2 000 samtal under de första sex månaderna ⁽³⁷⁾.

I juli 2017 inledde Slovenien projektet "CYBERVAW" som ska ta fram informations- och utbildningskampanjer för att sprida ett tydligt budskap om nolltolerans mot nätvåld mot kvinnor och flickor, med särskild inriktning på förebyggande av könsrelaterat nätvåld och nätstalkning som en form av våld mot kvinnor och flickor ⁽³⁸⁾.

Slutsatser och rekommendationer

På grund av den nuvarande bristen på forskning och uppgifter på EU-nivå kan vi inte på ett adekvat sätt mäta förekomsten eller konsekvenserna av nätvåld mot kvinnor och flickor i EU. De allt fler bevisen tyder ändå på att det är en växande företeelse som på ett oproportionerligt sätt påverkar kvinnor och flickor och har allvarliga konsekvenser på offrens "verkliga" liv. För att bättre kunna fastställa förekomsten av och riskfaktorerna med, och effektiva policylösningar på, nätvåld mot kvinnor och flickor bör utveckling av verktyg för bedömning och kvantifiering av dessa handlingar prioriteras.

Följande rekommendationer följer den rättsliga ramen för internationella mänskliga rättigheter, inklusive Istanbulkonventionen, och bygger på en översikt av förekommande litteratur och bevis. I slutändan syftar de till att stödja EU:s medlemsstater i att förbättra institutionernas lösningar på nätvåld mot kvinnor och flickor för att skydda dem både online och offline.

1. Policylösningarna bör formuleras där nätvåld mot kvinnor och flickor erkänns som en form av våld mot kvinnor. Strategierna mot nätvåld mot kvinnor och flickor måste också innefatta röster från drabbade kvinnor.
2. Definitioner av nätbrott på webbplatsen för Generaldirektoratet för migration och inrikes frågor bör snarast uppdateras så att den inbegriper former av nätvåld mot kvinnor och flickor eller åtminstone kvinnohat i den tredje delen av definitionen ⁽³⁹⁾.
3. EU bör sikta på att komma överens om definitioner av former av nätvåld mot kvinnor och flickor och införliva dessa former av våld i EU:s lagstiftning, för att säkerställa att offren i medlemsstaterna får tillgång till rättvisa och särskilda stödtjänster.
4. Förbättrade könsuppdelade uppgifter på EU-nivå om förekomsten och skadorna av nätvåld mot kvinnor och flickor bör prioriteras och indikatorer för att mäta hur effektiva dessa åtgärder är bör tas fram.
5. Metoderna för att hantera företeelsen får inte hindra kvinnor och flickor från att ta plats i det större offentliga rum de får tillgång till via internet. Den kommande undersökningen inom hela EU om könsrelaterat våld bör innefatta en fråga om huruvida kvinnor har undvikit platser på nätet av rädsla för att drabbas av nätbaserat våld.
6. Det behövs kvantitativ och kvalitativ forskning som granskar systemlösningar, utifrån offrens perspektiv.
7. Utbildning med genusperspektiv om nätvåld mot kvinnor och flickor bör införas i polisens lösningar på nätvåld.
8. Informationskampanjer för att utbilda kvinnor och flickor om nätvåld, deras juridiska rättigheter och de stödtjänster som finns behöver inrättas.
9. Förebyggande åtgärder bör utarbetas som innefattar IKT-sektorn, bland annat antagande av självreglerande standarder för att undvika skadliga könsstereotyper och spridning av nedvärderande bilder på kvinnor eller bilder som förknippar sex med våld.
10. För EU:s institutioner och byråer som bekämpar nätvåld är det viktigt att hantera könsrelaterade former av nätvåld, särskilt lockande eller "rekrytering" av kvinnor och flickor på nätet till farliga situationer som människohandel.

Noter

- (1) "Våld mot kvinnor" definieras av Europarådet som "ett brott mot de mänskliga rättigheterna och en form av diskriminering av kvinnor och avser varje fall av könsrelaterat våld som leder till, eller troligen kommer att leda till, fysisk, sexuell, psykisk eller ekonomisk skada eller fysiskt, sexuellt, psykiskt eller ekonomiskt lidande för kvinnor, inbegripet hot om sådana handlingar, tvång eller godtyckligt frihetsberövande, oavsett om det sker i ett offentligt eller privat sammanhang" (<https://rm.coe.int/168008482e>).
- (2) UN Broadband Commission for Digital Development (2015): *Cyber Violence Against Women and Girls: A World Wide Wake-Up Call*. Finns på: http://www.unwomen.org/-/media/headquarters/attachments/sections/library/publications/2015/cyber_violence_gender%20report.pdf?vs=4259
- (3) Världshälsoorganisationen, avdelningen för reproduktiv hälsa och forskning, London School of Hygiene and Tropical Medicine, South African Medical Research Council (2013): *Global and regional estimates of violence against women: prevalence and health effects of intimate partner violence and non-partner sexual violence*, s. 2. Finns på: <http://www.who.int/reproductivehealth/publications/violence/9789241564625/en/>
- (4) Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter (2014): *Violence against women: an EU-wide survey – Main results*, s. 104. Luxemburg: Europeiska unionens publikationsbyrå. Finns på: <http://fra.europa.eu/en/publication/2014/violence-against-women-eu-wide-survey-main-results-report>
- (5) Mål 9 C i Målen för hållbar utveckling syftar till att tillhandahålla allmän och ekonomiskt överkomlig tillgång till internet och erkänna dess utvecklingspotential (se: <https://sustainabledevelopment.un.org/sdg9> och <https://www.one.org/us/2015/09/26/the-connectivity-declaration-demanding-internet-access-for-all-and-implementation-of-the-global-goals/>).
- (6) FN:s råd för mänskliga rättigheter (2016). Icke bindande resolution. Artikel 32: "Främjande, skydd och åtnjutande av mänskliga rättigheter på internet". Finns på: https://www.article19.org/data/files/Internet_Statement_Adopted.pdf
- (7) Staude-Müller, F., Hansen, B. och Voss, M. (2012): "How stressful is online victimization? Effects of victim's personality and properties of the incident", *European Journal of Developmental Psychology*, 9(2). Finns på: <http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/17405629.2011.643170>
- (8) Pew Research Center (2014): *Online Harassment*. Finns på: <http://www.pewinternet.org/2014/10/22/online-harassment/>
- (9) Maple, C., Shart, E., Brown, A. (2011): *Cyber stalking in the United Kingdom: An Analysis of the ECHO Pilot Survey*. University of Bedfordshire. Finns på: <http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/17405629.2011.643170>
- (10) "Våld i nära relationer" definieras som: ett mönster av angripande och tvingande beteende, inbegripet fysiska, sexuella och psykologiska handlingar, liksom ekonomiskt tvång, som vuxna eller ungdomar använder mot sin partner utan dennas samtycke. De känslor av skam, rädsla och hjälplöshet som det resulterar i leder till en låg andel anmälningar och därför få domar. Den största delen av våld i nära relationer utövas av män mot deras kvinnliga partner (<http://eige.europa.eu/rdc/thesaurus/terms/1265>).
- (11) Burney, E. (2009): *Making People Behave: Anti-Social Behaviour*. Politics and Policy. Routledge.
Chakraborti, N. och Garland, J. (2009): *Hate Crime: Impact, Causes and Responses*, 2nd Ed. London: Sage Publications Ltd.
- (12) Enligt ett stort antal undersökningar, som bland annat Pathé och Mullen framhåller, upplever kvinnor nätstalking mer traumatiskt än män. (Pathé, M. och Mullen, P.E. (1997): "The impact of stalkers on their victims" (Abstract). *British Journal of Psychiatry*, jan. 1997, 170(1), s. 12–17. Finns på: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/9068768#>
- (13) Elva procent av kvinnorna har fått oönskade, kränkande sexuellt explicita e-postmeddelanden eller sms, eller olämpliga, kränkande förslag på webbplatser för sociala nätverk (FRA 2014). *Violence against women: an EU-wide survey. Main results report*, 29, 95. Finns på: <http://fra.europa.eu/en/publication/2014/violence-against-women-eu-wide-survey-main-results-report>
- (14) Fem procent av kvinnorna i EU har upplevt en eller flera former av nätstalking sedan 15 års ålder (FRA, 2014: 87). Nätstalkningen skedde i detta fall via e-post, sms eller meddelande på annat sätt på nätet.
- (15) Statistisk analys från EIGE: 1 044 kvinnor har drabbats av en eller flera av de tre formerna av nätstalking och av dessa har 727 erfarenhet av en eller flera former av fysiskt och/eller sexuellt våld från en partner. När det gäller förföljelse på nätet har av de 677 kvinnor som uppgav att de drabbats av minst en av de tre formerna av nätstalking 518 kvinnor (77 procent) också upplevt minst en form av fysiskt och/eller sexuellt våld från en partner.

- (16) Det finns inga fastställda definitioner på EU-nivå. En förklaring till respektive form av nätvåld mot kvinnor och flickor finns här: <http://wmcspeechproject.com/online-abuse-101/>
- (17) Exempel:
- Italienskan Tiziana Cantone begick självmord 2016 efter att ha drabbats av hämndporr. Hon hade tidigare blivit uppsagd från sitt arbete: <http://www.bbc.com/news/world-europe-37377286>
 - Femtonåriga Amanda Todd från Kanada begick självmord 2012 efter det att en man spridit bilder på henne på nätet utan hennes samtycke: <http://www.bbc.co.uk/newsbeat/article/19960162/amanda-todd-memorial-for-teenage-cyberbullying-victim>
 - Sjuttonåriga Julia Rebecca från Piaui, Brasilien, tog sitt liv 2013 efter det att bilder med sexuellt innehåll på henne och hennes partner lades upp på nätet utan hennes samtycke: <https://www.bustle.com/articles/9485-revenge-porn-legislation-called-for-in-brazil-following-17-year-olds-suicide>
- (18) Enligt en undersökning 2015 av Cyber Civil Rights Initiative: <https://www.cybercivilrights.org/wp-content/uploads/2014/12/RPStatistics.pdf> (observera att vid denna undersökning användes ett bekvämlighetsurval på 1 606 respondenter).
- (19) Se: <https://www.theguardian.com/technology/2015/jul/15/revenge-porn-cases-increase-police-figures-reveal>
- (20) När en domän stängs är det inte ovanligt att ett antal kopior dyker upp. Det mest framträdande exemplet på hämndporr på nätet, "Is Anyone Up.com", hade vid ett tillfälle 350 000 träffar dagligen och ledde till en rad "spin-off"-sajter med liknande namn efter det att den tagits bort från nätet 2012. <https://www.theguardian.com/culture/us-news-blog/2012/dec/06/hunter-moore-isanyoneup-revenge-porn-website>
- (21) <http://www.bbc.com/news/world-europe-38717186> och <http://www.independent.co.uk/news/world/americas/chicago-teenager-gang-rape-facebook-live-video-dozens-watched-a7642866.html>
- (22) Nätstalkning: stalkning via e-post, sms eller meddelanden på nätet; drabbar särskilt unga kvinnor. Fyra procent av alla kvinnor i EU-28 mellan 18 och 29 år, eller 1,5 miljoner, hade utsatts för nätstalkning under tolv månader före intervjun, jämfört med 0,3 procent av kvinnor som är 60 år eller äldre. (FRA (2014): *Violence against women: an EU-wide survey*. Main results report. Finns på: <http://fra.europa.eu/en/publication/2014/violence-against-women-eu-wide-survey-main-results-report>
- (23) Sexuella trakasserier: icke-verbala former inbegripet nätstalkning. Elva procent av kvinnorna har fått oönskade, kränkande sexuellt explicita e-postmeddelanden eller sms-meddelanden eller kränkande, olämpliga förslag på webbplatser för sociala nätverk (gäller erfarenheter från 15 års ålder). (FRA (2014): *Violence against women: an EU-wide survey*. Main results report. Finns på: <http://fra.europa.eu/en/publication/2014/violence-against-women-eu-wide-survey-main-results-report>
- (24) K. Helweg-Larsen, N. Schütt och H.B. Larsen (2012): "Predictors and protective factors for adolescent Internet victimization: results from a 2008 nationwide Danish youth survey". *Acta Paediatrica*, 101(5), s. 533-539.
- (25) England och Wales kriminaliserade exempelvis hämndporr 2014. BBC analyserade krav på informationsfrihet från 31 poliskårer i England och Wales mellan april och december 2015, trots att offrets kön och förhållande till förövaren inte registrerades i de flesta fall, vilket begränsar uppgifternas användbarhet. Se: <https://docs.google.com/spreadsheets/d/1T6b-qWcss4JKu7L9LV11Vly-z8FeYPUP42ZW-SNe3Gmw/edit#gid=2041719221>
- (26) Henry, N. och Powell, A. (2015): "Beyond the 'sext': Technology-facilitated sexual violence and harassment against adult women". *Australian and New Zealand Journal of Criminology*, 48(1), s. 105.
- (27) <http://www.bbc.com/news/uk-37278264>
- (28) EAW (2013): *New Technology: Same Old Problems. Report of a roundtable on social media and violence against women and girls*. Finns på: http://www.endviolenceagainstwomen.org.uk/wp-content/uploads/Report_New_Technology_Same_Old_Problems.pdf, s. 5.
- (29) Se not 11.
- (30) Nobles, M.R., Reyns, B.W., Fox, K.A. och Fisher, B.S. (2014): "Protection against pursuit: A conceptual and empirical comparison of cyberstalking and stalking victimization among a national sample". *Justice Quarterly*, 31(6), s. 53-65.
- (31) "Crown Prosecution Service guidelines on prosecuting the offence of disclosing private sexual photographs and films". Finns på: http://www.cps.gov.uk/legal/p_to_r/nt/
- (32) Crown Prosecution Service (2016): *Violence against women and girls: Crime report 2015-16*, s. 11. Finns på: http://www.cps.gov.uk/publications/docs/cps_vawg_report_2016.pdf
- (33) <https://www.transatlantic-lawyer.com/2016/09/france-the-new-digital-law-is-adopted/>

(³⁴) <https://www.theguardian.com/technology/2014/may/22/revenge-porn-victims-boost-german-court-ruling>

(³⁵) <https://www.beds.ac.uk/research-ref/irac/nccr>

(³⁶) Maple, C., Shart, E. och Brown, A. (2011): *Cyber stalking in the United Kingdom: An Analysis of the ECHO Pilot Survey*. University of Bedfordshire. Finns på: https://www.beds.ac.uk/_data/assets/pdf_file/0003/83109/ECHO_Pilot_Final.pdf

(³⁷) UK Government Press Release (2015): Finns på: <https://www.gov.uk/government/news/hundreds-of-victims-of-revenge-porn-seek-support-from-helpline>

(³⁸) Report of the Office of the High Commissioner for Human Rights on ways to bridge the gender digital divide from a human rights perspective – response of Slovenia. Finns på: <http://www.ohchr.org/Documents/Issues/Women/WRGS/GenderDigital/SLOVENIA.docx>

(³⁹) https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/organized-crime-and-human-trafficking/cybercrime_en

Europeiska jämställdhetsinstitutet (EIGE) är EU:s kunskapscentrum för jämställdhet och stöder beslutsfattare och alla berörda institutioner i deras arbete för jämställdhet mellan kvinnor och män i Europa genom att tillhandahålla särskild sakkunskap samt jämförbara och tillförlitliga uppgifter om jämställdheten i Europa.

© Europeiska jämställdhetsinstitutet (2017).
Kopiering tillåten med angivande av källan.

